

РОЗКРИЙМО ПОТЕНЦІАЛ РОСЛИНИ РАЗОМ

СИНГЕНТА

№28

ЖОВТЕНЬ-ГРУДЕНЬ
2011

ФОРС ЗЕА — ЕФЕКТИВНИЙ ІНСЕКТИ- ЦИДНИЙ ЗАХИСТ НАСІННЯ КУКУРУДЗИ

Ми з гордістю пропонуємо до Вашої уваги новий інсектицидний протруйник для насіння кукурудзи Форс ЗЕА 280 FS

Стор. 4-6

ВИСОКІ ПРИБУТКИ З РІПАКОМ. ДОВЕДЕНО!

Із появою на нашому ринку ріпаку багато господарників почали його вирощувати, але не всім він прийшовсь «по зубам»

Стор. 8-11

ВДАЛИЙ СЕЗОН ІЗ КРУЇЗЕРОМ

Інтерв'ю з Євгеном Конопелькиним, корпорація АгроПром Інвест, Дніпропетровська область

Стор. 16-18

syngenta

- 7 НОВИЙ СЕРВІС ВІД СИНГЕНТИ. ЛАБОРАТОРІЮ
ДЕПАРТАМЕНТУ ОБРОБКИ НАСІННЯ ВІДКРИТО!
- 19-20 ФОРМУЛА ПЕРЕМОГИ
ДЛЯ МАКСИМАЛІСТІВ
- 22-25 ВЫРАЩИВАНИЕ ТОМАТОВ И ОГУРЦОВ
В ПЛЕНОЧНЫХ ТЕПЛИЦАХ
- 28-29 ТРЕТЯ МІЖНАРОДНА ВИСТАВКА
«ЗОЛОТЕ ГРОНО ВИНОГРАДУ 2011»

ЗМІСТ

ФОРС ЗЕА — ЕФЕКТИВНИЙ ІНСЕКТИЦИДНИЙ
ЗАХИСТ НАСІННЯ КУКУРУДЗИ

Стор. 4-7

ВИСОКІ ПРИБУТКИ З РІПАКОМ. ДОВЕДЕНО!

Стор. 8-11

ХЛІБНА ЖУЖЕЛИЦЯ – ГОЛОВНИЙ ШКІДНИК
ОЗИМИХ КУЛЬТУР ВОСЕНИ

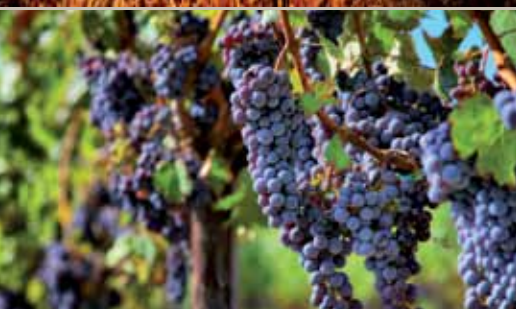
Стор. 12-14

ВДАЛИЙ СЕЗОН ІЗ КРУЇЗЕРОМ

Стор. 16-18

ВИХІД ПРОТИ КИЛИ – ВИСОКОСТІЙКІ ГІБРИДИ КАПУСТИ

Стор. 26-27

ПОРАДИ ЕКСПЕРТІВ

Стор. 30

«Сингента — розкриймо потенціал рослини разом» — періодичне видання ТОВ «Сингента»

Засновник і видавець: ТОВ «Сингента»

Редактор: Віктор Галкін, e-mail: Victor.Galkin@syngenta.com

Літ. редактор: Алла Барабаш

Адреса: ТОВ «Сингента», вул. Козацька, 120/4, м.Київ, 03680, відділ маркетингу

Наклад: 2500 примірників

ВЕЛИКІ ВИКЛИКИ — ВЕЛИКІ МОЖЛИВОСТІ

Дорогі друзі та колеги!

Я хочу привітати Вас із тим, що цього року в Україні, завдяки Вам, дефіциту продовольства не буде! Великий урожай соняшнику дає нам змогу підтримувати лідерські позиції як виробника соняшникової олії, а врожай кукурудзи у сезоні 2011/2012 років дозволить Україні вийти на третє місце в світі за обсягами її експорту. Крім того, ми забезпечені цукром а також зерновими й іншими продуктами на 1,5 року. Також цього року ми зібрали більші врожаї сої та сорго. Це стало можливим завдяки Вашій відданій і наполегливій праці й підвищенню врожайності через використання нових технологій, серед яких — насіння гібридів і засоби захисту рослин. Це свідчить про те, що все більше людей віддають перевагу високоякісним і надійним ЗЗР та насінню, лідером з продажу яких є компанія «Сингента».

І, хоча український ринок переживає складні часи, що тісно пов'язано зі стагнацією світової економіки, та, не в останню чергу, із державним регулюванням, я сподіваюся, що вони швидко минуть, не зашкодивши Вашому бізнесу та нашій спільній справі — розкривати потенціал рослин.

Я хотів би нагадати, що навесні цього року Сингента оголосила про з'єднання двох бізнесів компанії: насіння та засобів захисту. І вже з 1 вересня Сингента в Україні ввела нову структуру відділів продажу та маркетингу, а з 1 жовтня ця організаційна структура вступає в силу і почне виконувати нові функції в новому сезоні. Ми робимо все можливе, щоб надавати нашим клієнтам не тільки найкращі продукти, які б відповідали їх потребам, але й найкращий сервіс.

Олександр Лапа призначений керівником об'єднаного відділу продажів ЗЗР та насіння, який налічує 6 регіонів, які, в свою чергу, створені для того, щоб ми були ближчими до Вас.

Валерій Голяняк призначений керівником Західного бізнес-регіону, Юрій Струмінський — Центрального бізнес-регіону, Олег Панасенко буде відповідати за Східний бізнес-регіон, за Південно-східний та Південний бізнес-регіони — Сергій Бут та Наталія Пшець відповідно. Контакти менеджерів з продажу Ви зможете знайти на обкладинці журналу.

Нова команда Сингенти буде докладати всіх можливих зусиль разом із Вами для побудови довіри та стабільних ділових відносин.

Зі свого боку, я хочу привітати Вас із Днем працівника сільського господарства, що наближається, та щиро побажати добрих засівів, рясних сходів, щедрих ужинок, удачі та успіхів у Вашій повсякденній праці. Це свято всіх, хто розумом і руками, серцем і душею, у селі і в місті щодня долучається до важливих аграрних справ. Це свято дбайливих господарів, незалежно від форм власності та господарювання. Ми бажаємо Вам щастя, здоров'я, добробуту, невичерпної снаги та подальших успіхів в ім'я розквіту України.

Дякую Вам за Ваш вибір Сингенти як надійного партнера, який Ви зробили у 2011 році, та сподіваюся на плідну співпрацю із Вами в наступні роки!

**З найкращими побажаннями і з повагою,
Ваш Гебхард Рогенхофер,
Генеральний директор ТОВ «Сингента»**

ФОРС ЗЕА — ЕФЕКТИВНИЙ ІНСЕКТИЦИДНИЙ ЗАХИСТ НАСІННЯ КУКУРУДЗИ

КОМПАНІЯ «СИНГЕНТА» Є СВІТОВИМ ЛІДЕРОМ У РОЗРОБЦІ НОВІТНІХ ПРЕПАРАТІВ ДЛЯ ПРОФЕСІЙНОГО ЗАХИСТУ ПОСІВНОГО МАТЕРІАЛУ. ЩОРІЧНО НА РИНОК УКРАЇНИ ВИХОДЯТЬ НОВІ ПРОТРУЙНИКИ ВІД КОМПАНІЇ «СИНГЕНТА», ЯКІ ЗАВЖДИ ПОЄДНУЮТЬ В СОБІ НОВІТНІСТЬ ПРЕПАРАТИВНИХ ФОРМ, РОЗРОБЛЕНУ СПЕЦІАЛЬНО ДЛЯ КОЖНОГО ТИПУ НАСІННЯ, А ТАКОЖ ВИСОКУ ЕФЕКТИВНІСТЬ І ВІДСУТНІСТЬ ФІТОТОКСИЧНОСТІ НА НАСІННІ. НЕ СТАНЕ ВИНЯТКОМ І 2012 РІК, І МИ З ГОРДІСТЮ ПРОПОНУЄМО ДО ВАШОЇ УВАГИ НОВИЙ ІНСЕКТИЦИДНИЙ ПРОТРУЙНИК ДЛЯ НАСІННЯ КУКУРУДЗИ **ФОРС ЗЕА 280 FS**

Павло ЛЕСНІКОВ

Ф о р с   З Е А — новітній дво-компонентний протруйник інсектицидної дії

для захисту посівів кукурудзи від комплексу ґрунтових шкідників та шкідників сходів. Препарат також має репелентну дію на птахів.

Форс ЗЕА — це унікальна комбінація двох ефективних діючих речовин: тіаметоксаму (200 г/л) і тефлутрину

(80 г/л). Препаративна форма — текучий концентрат суспензії. Препарат розроблений спеціально для насіння з гладенькою поверхнею.

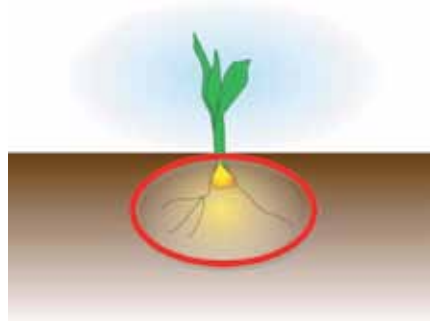
Механізм дії препарату полягає в характеристиках діючих речовин:

Тефлутрін — незвичайний інсектицид із класу піретроїдів. Унікальною особливістю, яка відрізняє тефлутрін від решти піретроїдів, є утворення активної газової фракції

навколо обробленого насіння. Це газове середовище утворює захисну сферу на відстані 2-2,5 см навколо обробленого насіння. Таким чином, шкідники гинуть до того, як встигають завдати шкоди насінню, проросткам або корінню (мал. 1).

Мал. 1. Інсектицидна хмара в ґрунті навколо рослини

Тіаметоксам — системний інсектицид класу неонікотиноїдів, ефективний проти широкого комплексу сисних і гризучих шкідників.

Визначальною особливістю тіаметоксаму порівняно з іншими

«родичами» по класу є його дуже висока розчинність, яка в 6,7-22 рази більша, ніж у конкурентів.

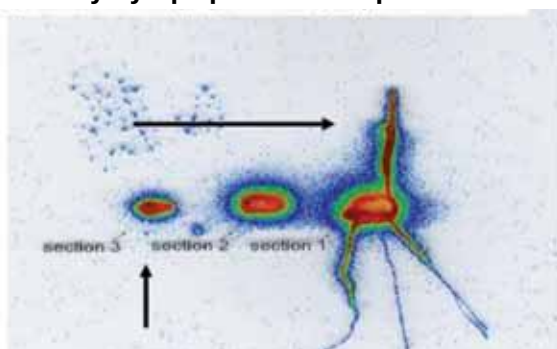
Саме висока розчинність дає змогу тіаметоксаму практично миттєво потрапляти в проросток, утворюючи в клітинному соку максимально ефективну концентрацію проти шкідників і забезпечуючи захист протягом 30 днів розвитку молоді рослини кукурудзи (мал. 2, 3).

Крім того, в результаті застосування препарату на основі тіаметоксаму було відзначено фізіологічний вплив цієї діючої речовини на рослини. Так званий «Вігор»-ефект (ефект оздоровлення) проявляється в тому,

Мал. 2. Концентрація тіаметоксаму в ґрунті та рослині

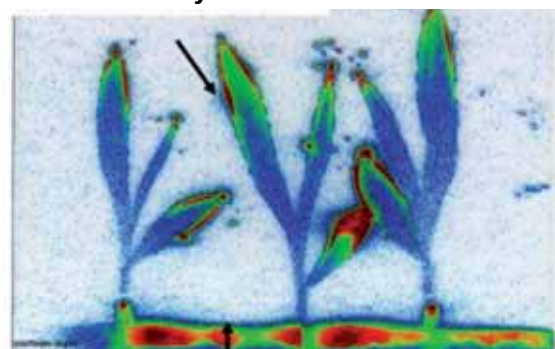
 Концентрація

Рух у проростаючій рослині

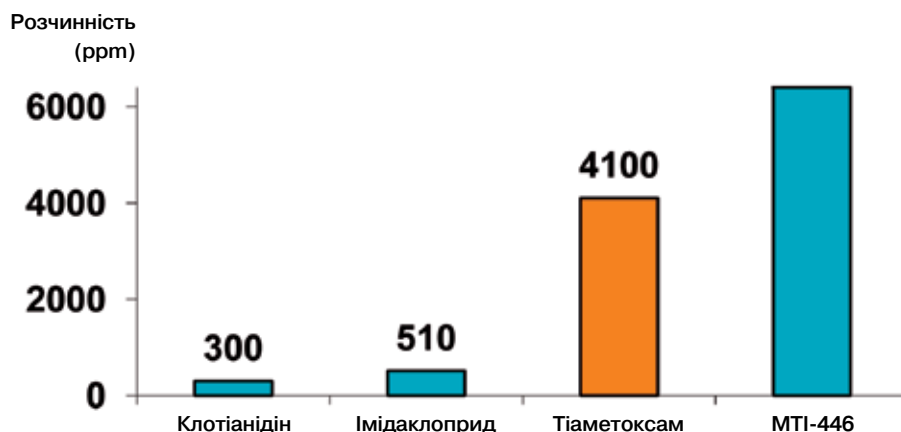
9 днів після посіву

Рух по ксилемі

21 день після посіву

Мал. 3. Розчинність у воді всіх головних діючих речовин у групі неонікотиноїдів за стандартних умов, мг/г

Мал. 4. Досліди у клітках LPT з вивчення репелентного ефекту Форс Зеа на птахів, Німеччина, 2009

що рослини мають більш здоровий вигляд, інтенсивне зелене забарвлення; збільшується енергія проростання насіння, схожість і густина стояння рослин, відмічається потовщення стебел, збільшення розміру листя, раннє і одночасне дозрівання, збільшення врожайності.

Особливість цієї хімічної сполуки була досліджена зарубіжними вченими в 2000-2004 роках. Було доведено, що тіаметоксам залучений у біосинтез специфічних функ-

ціональних протеїнів. Ці протеїни посилюють механізми антистресового захисту рослини, підвищуючи її стійкість до таких несприятливих факторів, як посуха, висока кислотність ґрунту, висока засоленість ґрунту, висока температура, токсичний вплив алюмінію, ушкодження, викликані комахами, вітром, градом та ін.

Форс Зеа також є стандартом у захисті посівного матеріалу від птахів. Безліч досліджень (лабораторні і польові) довели, що птахи не викльовують і не з'їдають посівний матеріал, оброблений **Форс Зеа** (мал. 4,5).

Основні переваги Форс Зеа:

1. Ефективний контроль дротяника і ранніх шкідників сходів.
2. Репелентна дія на птахів.
3. Оптимізація норми висіву.
4. Збереження врожаю.

Форс Зеа спеціально розроблений для професійної обробки посівного матеріалу на спеціалізованих насінневих заводах. Компанія «Сингента» рекомендує закуповувати посівний матеріал кукурудзи, вже оброблений інсектицидними протруйниками **Форс Зеа** і Круїзер у насінневих компаніях. У цьому випадку Ви отримуєте гарантію ефективності продукту, не витрачаєте дорогоцінний час перед посівною кампанією на додаткову обробку посівних одиниць.

Лабораторні та польові дослідження **Форс Зеа** показали достатній рівень безпеки для насіння відразу після обробки і після тривалого зберігання.

Форс Зеа — новий інсектицидний протруйник від компанії «Сингента», який обов'язково повинен зацікавити виробників кукурудзи 🌽

Мал. 5. Відсоток з'їденого насіння

НОВИЙ СЕРВІС ВІД СИНГЕНТИ ЛАБОРАТОРІЮ ДЕПАРТАМЕНТУ ОБРОБКИ НАСІННЯ ВІДКРИТО!

Компанія «Сингента» рада повідомити всім своїм клієнтам про відкриття анонсованої на початку цього року лабораторії департаменту обробки насіння. Лабораторія розпочне свою роботу з жовтня 2011 року. Знаходиться вона в м. Дніпропетровськ і пропонує Вам скористатися такими послугами на якісному обладнанні:

Контроль якості обробки насіння

- Аналіз на вміст діючої речовини на насінні при протруюванні.
- Аналіз якості нанесення протруйника та наявність протруйника у відсотках від запланованого на насінні.
- Аналіз насіння на вміст пилу після обробки.
- Аналіз якості насінневого матеріалу (схожість, енергія проростання, фітоекспертиза).
- Рекомендації щодо підбору оптимального протруйника, виходячи з результатів аналізу насіння.

Також на базі цієї лабораторії кваліфіковані спеціалісти Сингенти будуть проводити спеціалізовані тренінги для технологів насінневих заводів:

- Курс основ якісної обробки насіння.
- Практична робота із підбору протруйника та якісного рецепту робочого розчину.

Компанія «Сингента» має найширше портфоліо протруйників і сервісів з обробки насіння всіх культур, тому ми сподіваємося на розширення та подальший розвиток співробітництва як з існуючими, так і з новими партнерами.

Для оформлення заявок звертатись до менеджера лабораторії захисту насіння Олександра Білицького за телефоном: 0509452834 або до регіональних представників компанії «Сингента»

ВИСОКІ ПРИБУТКИ З РІПАКОМ. ДОВЕДЕНО!

РІПАК — ДУЖЕ ПРИБУТКОВА КУЛЬТУРА ДЛЯ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРЯ. ЦІНА НА НЬОГО ДЕКІЛЬКА ОСТАННІХ РОКІВ НЕЗМІННО ВИСОКА — БЛИЗЬКО 4-5 ТИС. ГРИВЕНЬ/ТОННА, ПРИ ЦЬОМУ Й ПОПИТ ДУЖЕ ВИСОКИЙ. ВОДНОЧАС, ТЕХНОЛОГІЯ ВИРОЩУВАННЯ РІПАКУ МАЄ РЯД ОСОБЛИВОСТЕЙ, ЯКІ ПОТРЕБУЮТЬ КВАЛІФІКОВАНОГО ПІДХОДУ. ТАК, ІЗ ПОЯВОЮ НА НАШОМУ РИНКУ РІПАКУ БАГАТО ГОСПОДАРНИКІВ ПОЧАЛИ ЙОГО ВИРОЩУВАТИ, АЛЕ НЕ ВСІМ ВІН, ЯК КАЖУТЬ, ПРИЙШОВСЬ «ПО ЗУБАМ». ЗОКРЕМА, НЕ ВСІМ ГОСПОДАРНИКАМ ВДАЛОСЯ МІНІМІЗУВАТИ ВПЛИВ ПОГОДНИХ УМОВ НА РОЗВИТОК РОСЛИНИ ЧЕРЕЗ ПОРУШЕННЯ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОЩУВАННЯ РІПАКУ, АДЖЕ ЦЯ КУЛЬТУРА ТЕХНОЛОГІЧНО СКЛАДНА І ПОТРЕБУЄ УВАГИ ЯК ВОСЕНИ, ТАК І НАВЕСНІ

кандидат біологічних наук **Олександр ЗОЗУЛЯ**

Зокрема, восени дуже важливо створити сприятливі умови для розвитку культури і домогтися того, щоб у зиму вона ввійшла підготовленою. Одним із важливих заходів восени є боротьба з бур'янами. В посівах ріпаку зустрічаються як злакові, так і дводольні небажані рослини. А враховуючи те, що в більшості випадків попередником ріпаку є злакові культури, то боротьба з падалицею зернових також стає актуальною.

Злакові бур'яни (в тому числі падалицю зернових, мишій, пирій повзучий) ефективно знищує грамініцид Фюзілад Форте (0,5-2,0л/га). Норма його витрати залежить від стадії розвитку бур'янів. Так, для падалиці на стадії 2-3 листка може бути достатньо 0,5л/га, а для пирію з добре розвинутим корінням норма витрати препарату — 1,5-2,0л/га. Що вирізняє Фюзілад Форте 150 ЕС, к.е. у ряді подібних йому препаратів? По-перше, висока ефективність —

препарат знищує до 100% злакових бур'янів. По-друге, швидкість дії — вже через 5-7 днів злаки засихають. По-третє, відсутність фітотоксичності до культури, а це також сприяє кращому розвитку та перезимівлі, підвищенню врожаю.

На особливу увагу також заслуговує Галера — гербіцид системної дії, в складі якого є діючі

речовини: клопіралід, 267 г/л і піклорам, 67 г/л. Завдяки двом діючим речовинам він ефективно діє на всі бур'яни, які контролює Лонтрел Гранд: підмаренник чіпкий, мак-самосійку, лободу, а також деякі інші дводольні. Препарат проникає у листки бур'янів, а потім швидко поширюється по всій рослині, спричиняючи зупинення росту, деформацію, що зрештою при-

водить до повної загибелі рослин бур'яну. Візуальний ефект дії Галери спостерігається на 3-5 день, а повна загибель бур'янів настає через 2-4 тижні залежно від погодних умов. Потрібно також враховувати, що у бур'янів у весняний період швидше проходять фази розвитку, ніж у рослин ярих хрестоцвітних культур і, особливо, у ярого ріпаку. Тому треба стежити, щоб обробка посівів була проведена в оптимальні строки. Препарат найефективніше знищує молоді рослини бур'янів (у фазі до 4-8 справжніх листків). Проти осотів та гірчаків внесення Галери так само, як і Лонтрелів, необхідно проводити у фазу розвиненої розетки та 2-4 листків відповідно. Ефективність препарату не знижується навіть після опадів, якщо вони пройшли через 1,5-2 години після внесення гербіциду. Враховуючи наявність клопіраліду в гербіциді Галера, норма витрати робочого розчину коливається від 150 до 300 літрів на гектар. Проти помірно чутливих бур'янів (лобода, щириця) бажано додавати в робочий розчин будь-який при-

Рис 1. Посилення розвитку кореневої системи при обробці посівів ріпаку Сетаром

Сетар

Традиційний фунгіцид

Показники входу рослини ріпаку в зимовий період

Показники	Оптимальний розвиток	Мінімальний розвиток
Кількість листків розетки	8	4
Діаметр кореневої шийки, мм	8	5
Довжина кореня, см	15-20	7-9
Рівень температур, які переносять ріпак в фазі розетки, °С	від -18 до -22	від -13 до -17

липач, при цьому ефективність проти цих бур'янів підвищиться на 10-15%. Комбіноване внесення Галери (0,35л/га) з прилипачем у дослідженнях, проведених Івано-Франківським інститутом АПВ УААН на посівах ріпаку і гірчиці, забезпечує зниження забур'яненості посівів цих культур на 90-96% (І. Кифорук, 2011).

Наступним важливим кроком для підготовки ріпаку до зимівлі є обробка його ретардантами. Чому це необхідно? Звернемо-

ся до фізіології розвитку ріпаку. В період утворення листової розетки відбувається загартування рослин, яке складається з двох фаз: світлової і темної. Перша проходить восени за температури 5-7°C, тривалість її — 14-20 днів, а припиняється з настанням мінусової температури. За цей час у рослині накопичуються високоенергетичні речовини, такі, як розчинні цукри. Потім вони відтікають до кореневої шийки та точки ро-

сту. Головне в зимостійкості — підвищення стійкості біоколоїдів проти коагуляції, яку забезпечують захисні речовини: цукри, пентозани, амінокислоти та інші сполуки з низькою точкою замерзання.

Друга фаза загартування триває 5-7 днів при мінусових температурах у межах 5-7°C. В результаті відтікання вільної води з клітин у рослинах підвищується стійкість до низьких температур. За оптимальних умов цей період триває 50-60 днів, і рослини входять в зиму з добре розвинутою листовою розеткою і кореневою системою 100-150см, що є основною умовою успішної перезимівлі. Найкраще перезимовують рослини з розеткою 6-8 справжніх листків.

Озимий ріпак невимогливий до температурного режиму. Насіння його проростає при 1°C, рослини вегетують при температурі 5-6°C. Озимий ріпак, що сформував розетку 6-8 листків, переносить температури на рівні кореневої шийки до -12-16°C, а за наявності снігового покриву витримує зниження температури на поверхні снігу до -25-30°C. Рослини, які не сформували розетку, можуть загинути при температурі повітря -10°C. Найбільш уразлива до низьких температур коренева шийка, точка росту пошкоджується менше. Причинами вимерзання можуть бути різке та раптове зниження температури або переростання ріпаку з осені, а навесні найчастіше під час раптового повернення холодів. Необхідна для ріпаку сума активних температур — 1900-2100°C. За два місяці до настання морозів рослини,

Рис 2. Вплив обробки Сетаром на розвиток ріпаку

Контроль

Сетар

які утворили 6-8 листків, накопичили необхідну кількість цукрів, здатні переносити значно нижчі температури, ніж ті, які відстали в розвитку.

Для підвищення зимостійкості ріпаку озимого та в роки із теплою погодою восени з достатньою кількістю вологи для запобігання переростання рослин рекомендується внесення ретардантів. Зазвичай, як ретарданти використовують триазолові фунгіциди (наприклад, Тілт), що уповільнюють розвиток ріпаку. Але виробники хотіли б мати більш надійний препарат. До таких можна віднести Сетар, який, у першу чергу, є ретардантом із фунгіцидними властивостями. Це перший продукт, який зареєстровано як ретардант на ріпаку.

Він має у своєму складі дві діючі речовини: дифеноконазол (250 г/л) та паклобутразол (125 г/л). Якщо перша речовина знайома для на-

ших агрономів і входить до складу деяких фунгіцидів, то друга — нова для українських споживачів. Саме завдяки їй ми одержуємо чудовий ретардантний ефект і відрізняємо цей продукт від звичайних фунгіцидів. Паклобутразол має дуже сильні ретардантні властивості для ріпаку. Саме тому Сетар — перш за все ретардант, що і робить його унікальним продуктом на ринку України.

Обидві діючі речовини впливають на розвиток вегетативних органів ріпаку і синергійно посилюють ретардантний ефект препарату. При обприскуванні ріпаку Сетаром припиняється активний ріст вегетативних органів без порушення процесу накопичування поживних речовин. Внаслідок цього у ріпаку краще розвивається коренева система та значно збільшується накопичення різних пластичних речовин без впливу на строки дозрівання культури.

Все це сприяє кращій перезимівлі культури та підвищенню врожайності (рис.1).

Вражаючу дію Сетару видно з фотографії. При такому розвитку у ріпаку є всі шанси успішно пройти перезимівлю (рис.2).

Як фунгіцид Сетар має найкращий рівень контролю фомозу, а також знищує збудників інших хвороб ріпаку (борошниста роса, циліндроспоріоз та ін.). Препарат має лікувальну та профілактичну дію і може захистити ріпак протягом місяця.

Обробляти посіви ріпаку Сетаром потрібно у фазу 5 листків з нормою витрати препарату 0,5 л/га.

Таким чином, провівши рекомендовані нами заходи захисту ріпаку, Ви забезпечите кращий стан рослин напередодні зими, що в результаті дасть можливість одержати високий врожай та гарантовані прибутки в наступному році!

БУДУЄ ТА ЛІКУЄ

- ✓ Забезпечити одночасність цвітіння
- ✓ Вилікувати та захистити від хвороб
- ✓ Збільшити діаметр кореневої шийки
- ✓ Збільшити діаметр кореневої системи

Сетар syngenta

www.syngenta.ua

Консультаційний центр: 0 800 500 449
(безкоштовно зі стаціонарних телефонів)

ХЛІБНА ЖУЖЕЛИЦЯ — ГОЛОВНИЙ ШКІДНИК ОЗИМИХ КУЛЬТУР ВОСЕНИ

ХЛІБНА ЖУЖЕЛИЦЯ Є ГОЛОВНИМ ШКІДНИКОМ ОЗИМИХ КУЛЬТУР ВОСЕНИ. ЇЇ ЧИСЕЛЬНІСТЬ З РОКУ В РІК СТАБІЛЬНО ВИСОКА. ЗГІДНО З ОЦІНКАМИ ФІТОСАНІТАРНОГО СТАНУ, ЛИЧИНКАМИ ЖУЖЕЛИЦІ ЗАЗВИЧАЙ ЗАСЕЛЯЄТЬСЯ ВІД 18 ДО 65% ПЛОЩІ ОЗИМИНИ. ОСОБЛИВО ВИСОКА ЧИСЕЛЬНІСТЬ ЦЬОГО ШКІДНИКА В СТЕПОВІЙ ЗОНІ УКРАЇНИ. ТАКОЖ ВЕЛИКА ВІРОГІДНІСТЬ ШКОДОЧИННОСТІ ХЛІБНОЇ ЖУЖЕЛИЦІ ПРИ НАСИЧЕНОСТІ СІВОЗМІНИ ЗЕРНОВИМИ КУЛЬТУРАМИ. А ЯКЩО ПОСІВ ОЗИМИНИ ЙДЕ ПІСЛЯ ЗЕРНОВИХ, ТО МОЖНА З ВЕЛИКИМ РІВНЕМ ДОСТОВІРНОСТІ ГОВОРИТИ, ЩО ПОСІВ ПОСТРАЖДАЄ ВІД ЦЬОГО ШКІДНИКА, ТАКОЖ МОЖЛИВЕ Й ПОВНЕ ЙОГО ЗНИЩЕННЯ

кандидат біологічних наук **Олександр ЗОЗУЛЯ**

Не слід забувати, що пошкоджують посіви й дорослі жуки. Тому, не знищивши шкідника восени, в стадії личинки, ми закладаємо майбутні втрати врожаю в період дозрівання зерна влітку. Бо дорослі жуки живляться зерном у період молочно-воскової стиглості.

Шкодочинність личинок хлібної жучелиці полягає в знищенні листків злакових культур. Вони об'їдають молоде листя в період двох-трьох листочків та куціння.

Пошкоджені рослини мають характерний для мочалки вигляд. Самі ж личинки живуть у ґрунті, затаюючи туди листки. Живляться личинки навіть при температурах, близьких до 0°C. Тому шкодочинність личинок хлібної жучелиці можна очікувати до пізньої осені. В результаті поїдання рослин цим шкідником посіви зріджуються, у поганому стані входять в зиму. Все це призводить до значних втрат врожаю (15-50%), а нерідко — до повної його втрати.

Тому слід обов'язково проводити заходи з контролю чисельності

хлібної жужелиці, особливо, якщо зернові культури мають значну частку в сівозміні.

Починати слід з протруювання насіння препаратами з інсектицидною дією речовиною, кращим із яких є Селест Топ. Це інсектицидний препарат, який контролює шкідників, що пошкоджують озиму пшеницю на ранніх стадіях її розвитку: личинки хлібної жужелиці, шведської мухи, попелиця, цикадки та інші. Хотілося б особливо увагу звернути саме на останніх — попелицю або цикадок. Не завжди помітні, маленького розміру, вони, крім прямої шкоди, — живлення соками рослини, є носіями вірусних хвороб. Ці хвороби проявляються у вигляді зміни кольору окремих органів рослини, карликовості стебел, недостатнього розвитку зерна та його безплідності. Симптоми часто схожі з ознаками недостатнього мінерального живлення, але ніяке підживлення не допоможе. Бо це — інфекційна хвороба. Про-

тивірусних препаратів немає, тому боротися з цими хворобами можна тільки за допомогою профілактики — використання стійких сортів та знищення розповсюджувачів: цикадок, попелиці та інших сисних шкідників.

Знищення шкідників на ранніх стадіях проростання озимої пшениці дає змогу одержати значно більш дружні сходи із заданою щільністю та високим рівнем кущіння. Інсектицидний компонент Селест Топ — тіаметоксам — має також стимулюючу дію на розвиток кореневої системи, тому при застосуванні цього препарату вона більш розвинена, що має важливе значення при вирощуванні пшениці в посушливих регіонах.

Також із личинками хлібної жужелиці можна боротися шляхом обприскування сходів при появі перших ознак пошкодження. Але, щоб досягти максимальної ефективності, інсектицид повинен відповідати певним вимогам.

Як ми вже знаємо, личинки можуть завдавати шкоди протягом двох місяців осінньої вегетації. Таким чином, інсектицид повинен мати подовжену дію і забезпечити надійний захист. Щонайменше протягом 14-20 днів. В осінній період досить нестійкі погодні умови: дощі, коливання температур, зниження температури повітря. А личинки жужелиці все одно активні, тому препарат повинен забезпечити якісний захист і в цих складних умовах. Він не повинен змиватися дощем і «працювати» при знижених температурах.

І в цей період рослини активно ростуть, тому препарат повинен проникати не тільки у вже проросле в період обробки листя, але й захищати новий приріст.

Так, всім оцим вимогам відповідає інсектицид Енжіо з нормою використання 0,18л/га. Це двокомпонентний інсектицид, який поєднує за рахунок двох компонентів контактну та системну дію. Тому захист практично не залежить від

там, куди робочий розчин не потрапив. Все це досягається за рахунок системної дії. Препарат може проникати в рослину через коріння з ґрунту. Тому його витрати при обприскуванні незначні, а захищає він всю рослину.

Ця діюча речовина активна при низьких температурах, і дощ не може зменшити її активність. До того ж, вона активно захищає посіви від інших шкідників осіннього періоду — попелиці, внутрішньостеблових шкідників (шведська муха), трипсів та інших. За рахунок тіаметоксаму витримується довготривалість дії інсектициду до трьох тижнів. Але слід враховувати, що ця діюча речовина не може мати високий рівень контролю личинок лускокрилих, наприклад, гусениць совок.

Лямбда-цигалотрин забезпечує швидкість дії за рахунок високої початкової токсичності, дає змогу різко та в короткий термін обмежити велику чисельність шкідника. Також ця діюча речовина розширює спектр контрольованих видів комах і дає змогу препарату Енжіо стримати чисельність личинок озимої совки на озимих культурах.

Енжіо як комплексний інсектицид має ефективність дії проти більшості шкідників, у тому числі і хлібної жужелиці — понад 95%.

Високу ефективність у боротьбі з хлібною жужелицею демонструє теж двокомпонентний інсектицид — Нурел Д. Це суміш фосфорорганічної сполуки та піретроїду. Він добре контролює чисельність не тільки цього шкідника, але й багатьох інших. Особливо доцільно використовувати Нурел Д при за-

грозі появи підгризаючих совок, бо личинок ефективно знищують обидва компоненти, які входять до складу препарату. Цей інсектицид контактно-шлункової дії не має системної дії, тому слід досить ретельно обробляти посіви і намагатися, щоб робочий розчин попав на місце живлення шкідників. Як і попередній препарат, Енжіо, Нурел Д має подовжену дію (за рахунок хлорпірифосу) та високу початкову токсичність (від циперметрину). Інсектициду також властива фумігантна дія, що значно розширює можливості в знищенні комах, навіть якщо не було прямого контакту з робочим розчином. Біологічна ефективність Нурелу Д у боротьбі з хлібною жужелицею також перевищує 90%.

Обидва інсектициди можуть вирішити питання боротьби з личинками хлібної жужелиці в осінній період на високому рівні. Але вони мають деякі суттєві відмінності, і тому слід це враховувати при виборі препарату.

Якщо крім хлібної жужелиці є загроза появи озимої совки, то кращим вибором буде саме Нурел Д. Ну, а якщо личинок хлібної жужелиці доповнять внутрішньостеблові шкідники або при дощовій погоді, то краще обрати Енжіо 🍌

примх погоди з одного боку, а з іншого — робить неможливим пошкодження рослин при значній кількості шкідників. Крім того, цей препарат випускається у вигляді мікрокапсул, що робить його безпечнішим для користувачів та культури, ніж більшість ФОС та піретроїдів. Мікрокапсули інсектициду виготовлені за спеціальною ЗЕОН-технологією, яка забезпечує щільніше покриття листової поверхні діючими речовинами, а отже — і вищий ступінь захисту від шкідників.

Один із компонентів — тіаметоксам — за рахунок системної дії також робить смертельними для шкідника нові паростки озимих пшениці або ячменю, а також діє

ПОДВІЙНА ВПЕВНЕНІСТЬ У РЕЗУЛЬТАТІ

Поєднання потужного нокдаун-ефекту
з тривалим періодом захисту культури

Два різних механізми дії препарату
розширюють спектр знищуваних шкідників
та виключають розвиток резистентності

Термостабільність (можливість використання
за умов високих та низьких температур)

Зручність для користувачів (низька норма
використання, широка реєстрація)

syngenta

ВДАЛИЙ СЕЗОН ІЗ КРУЇЗЕРОМ

АГРАРНА УКРАЇНА СЬОГОДНІ РУХАЄТЬСЯ В БІК РОЗВИТКУ ГАЛУЗІ ТА ІНТЕНСИФІКАЦІЇ ВИРОБНИЦТВА. ВСЕ ЧАСТІШЕ МОЖНА БАЧИТИ АГРОКОМПАНІЇ, ЯКІ ІЗ ПОКИНУТИХ КОЛИСЬ РАДГОСПІВ ІЗ НИЗЬКИМ РІВНЕМ ВИРОБНИЦТВА ТА ЗАСТАРІЛОЮ ТЕХНІКОЮ ПЕРЕТВОРИЛИСЯ НА ОСЕРЕДКИ ВПРОВАДЖЕННЯ НОВІТНІХ СВІТОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ. ЧАСТО В ТАКИХ ПРОВІДНИХ ГОСПОДАРСТВАХ МОЖНА СПОСТЕРІГАТИ ВДАЛИЙ СИМБІОЗ НОВИХ ІДЕЙ МОЛОДИХ СПЕЦІАЛІСТІВ ТА БАГАТОРІЧНОГО ДОСВІДЧЕНОГО КЕРУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ У ТАКОМУ СКЛАДНОМУ ТА НЕСТАБІЛЬНОМУ АГРАРНОМУ РИНКУ. ПРО ОДНЕ З ТАКИХ ПІДПРИЄМСТВ ІЗ ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ МИ Б І ХОТИЛИ РОЗПОВІСТИ

Павло ЛЕСНІКОВ

Корпорація АгроПром-Інвест заснована у 2000 році, займається виробництвом зернових та олійних культур, наданням послуг із технологічного супроводу сільсько-господарських робіт, а також інвестуванням у сільгоспвиробництво у центральному та південно-східному регіонах країни.

На декілька питань Сингенти по-годовився відповісти директор компанії, Конопелькин Євген Володимирович:

Павло Лесніков (П. Л.): Ми знаємо, що Ви є учасником чемпіонату України та Європи із авторалі. Чи вдало пройшов цей сезон для Вашої команди?

Євген Конопелькин (Є. К.): Так, це наш дебютний сезон. І він дуже

складний, важливий та активний. Вже є невеликі досягнення: Prime Yalta Rally 2011 – 4 місце у своєму класі та Aleksandrov Rally 2011 – 2 місце у Чемпіонаті України та 3 місце у Кубку України. Я думаю, у нас є великий потенціал у цьому виді спорту та багато перемог та подумів попереду.

П. Л.: Чи є співробітництво з компанією «Сингента» в цьому напрямку?

ЗБІЛЬШЕННЯ ВАШОГО ПРИБУТКУ

- Контроль широкого спектру шкідників сходів (дротяники, несправжньодротяники, попелиці, довгоносики, личинки хрущів)
- «Вігор»-ефект (кращий розвиток рослин та кореневої системи, зменшення впливу погодних факторів)
- Окупність витрат у 15-20 разів*

* при дотриманні всіх елементів технології вирощування

 Круїзер® 350 FS

syngenta

Є. К.: Так, Сингента є нашим спонсором. Наша команда в цьому році з гордістю наносить логотип «Круїзер» на свої боліди.

П. Л.: Євгене Володимировичу, Ви є керівником успішного аграрного об'єднання. Які пріоритетні завдання Ви ставите перед своїми спеціалістами?

Є. К.: Лідерство на ринку — наше амбіційне прагнення. На його реалізацію направлені розроблені нами стратегії росту, створення ефективної команди та безперервні інновації. Ми не зупиняємося на вже досягнутому.

П. Л.: На своїх полях Ви завжди намагаєтесь застосовувати нові засоби захисту та нові гібриди від компанії «Сингента», кожен рік закладаєте демонстраційні та виробничі досліді. Що цікавого Ви додали до свого досвіду за останні роки? Які новинки Вас більше зацікавили?

Є. К.: Відмінну ефективність показав ґрунтовий гербіцид на соняшнику Примекстра ТЦ Голд. Сподобалося запропоноване Сингентою рішення із захисту озимої пшениці від широкого спектру бур'янів — Пік + Логран.

В цьому сезоні почали вирощувати зернове сорго. У питаннях тех-

нології вирощування нам дуже допомагають спеціалісти Сингенти, які проводять тематичні семінари та надають регулярні консультації.

П. Л.: Які нові технології Ви почали впроваджувати після відвідування семінарів Сингенти та спілкування з нашими спеціалістами?

Є. К.: Вже другий рік поспіль упроваджуємо технологію захисту посівного матеріалу від шкідників. Ця проблема є в нашому регіоні актуальною через насиченість сівозміни такими культурами, як зернові та соняшник. Високу ефективність захисту від комплексу шкідників спочатку на дослідних ділянках, а потім і на виробництві, показав протруйник Круїзер. На всіх полях, де він застосовувався, ми побачили приривок врожаю. Наприклад, на соняшнику — від 2 до 5 центнерів. Крім того, ми часто бачили, що посіви із Круїзером дружніші та на 1-2 дні раніше сходили, а цвітіння починалося на декілька днів раніше. Також не було пошкоджень шкідниками на цих полях.

Крім того, завдяки Сингенті, я зміг побувати у країнах із розвиненим сільгоспвиробництвом. Із спілкування з колегами з інших країн ми

почерпнули багато нового та корисного. Той факт, що проблемі краще запобігти до того, як вона завдасть збитків, змусив нас замислитися про деякі етапи у виробництві. Я переконаний, що в майбутньому інсектицидний захист насіння буде таким же обов'язковим атрибутом технології, як і фунгіцидний зараз.

П. Л.: Чи проводите Ви інсектицидну обробку посівного матеріалу у себе на підприємствах?

Є. К.: Ми замовляємо вже оброблене насіння, яке нам щорічно поставляє компанія «Сингента». У цьому випадку ми не витрачаємо дорогоцінний час навесні перед збиральною кампанією на обробку кожної посівної одиниці, не ризикуємо здоров'ям персоналу. Я впевнений, що такою справою повинні займатися професіонали, які дають гарантію ефективного та якісного захисту насіння

Євгене Володимировичу, компанія «Сингента» щиро вітає Вас із вдалим початком професійної спортивної діяльності! Ми бажаємо Вам нових перемог та нових вдалих спільних проектів у майбутньому!

ФОРМУЛА ПЕРЕМОГИ ДЛЯ МАКСИМАЛІСТІВ

МАЙЖЕ МИНУВ ЩЕ ОДИН СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИЙ СЕЗОН. ЗВИЧАЙНО, ПОСІВНА ОЗИМИНИ ДОСІ ТРИВАЄ, АЛЕ ДЕЯКІ ПІДСУМКИ ЦЬОГО РОКУ ВЖЕ МОЖНА ЗРОБИТИ

Олександр АСТРАХАНЦЕВ

Ми неодноразово писали й розповідали про те, як і в якому напрямку розвивається та змінюється портфоліо компанії «Сингента» на зернових культурах. Головним завданням для підрозділу захисту насіння є допомога клієнтам у прийнятті економічно та біологічно обґрунтованих рішень будь-яких технологічних чи біологічних проблем, що можуть постати перед ними. На сьогодні ми можемо констатувати великий успіх Сингенти у впровадженні на ринку оригінальних протруйників із різним спектром ефективного контролю головних хвороб і шкідників, які є актуальними для інтенсивних технологій вирощування зернових в Україні. За останні 2 роки набір продуктів компанії

для обробки насіння зернових оновився на 3/4 і це черговий новий етап на шляху історії безумовного успіху. В наступні 2-3 роки ми очікуємо як реєстрації нових протруйників із новими діючими речовинами, так і розширення реєстрації вже існуючих на нові культури. До того ж, Сингента весь час впроваджує та вдосконалює для своїх клієнтів безкоштовні сервіси, пов'язані з обробкою насіння. Так, у цьому році вже запрацювали 2 регіональні лабораторії з фітоекспертизи насіння та ґрунту, скоро почне свою роботу велика й добре оснащена лабораторія в Дніпропетровську.

Одним із рішень, які пропонує Сингента для протруєння насіння у цьому сезоні, є новий препарат **Максим Форте 050 FS** (Формула М). Чи справді він є інноваційним і вартим уваги справжніх

професіоналів-виробників зернових культур, технологів насінневих заводів?

Безсумнівно, так. По-перше, **Максим Форте** містить три діючих речовини з трьох хімічних класів із трьома принципово різними механізмами дії на цільові патогени. В цьому полягає перша (але не єдина) перевага протруйника. Інші конкурентні препарати для обробки насіння часто містять високоефективні, але схожі чи, навіть, ідентичні за механізмом дії активні компоненти. Наявність однакового типу дії може прискорювати виникнення стійкості з боку грибів та, відповідно, знижувати біологічну ефективність протруйника.

По-друге, флудиоксоніл, тебуконазол і азоксістробін у **Максими Форте** дають ефект синергії, тоб-

то взаємодоповнення та підсилення. Так, завдяки цьому явищу ми одержуємо потужну та тривалу дію на такі патогени, як різні види фузаріумів (*Fusarium spp.*), альтернарії (*Alternaria*), септоріозу (*Septoria nodorum*), гельмінтоспоріозів (*Helmintosporium sativum*), які викликають кореневі гнилі та плямистості листя сходів. Наявність азоксістробіну в складі **Максима Форте** забезпечує унікальний контроль офіобольозної кореневої гнилі (*Gaeumannomyces graminis tritici*) на рівні вищому за середній. До того ж, азоксістробін має відчутний ефект на гриби, які викликають різоктоніальні (*Rhizoctonia cerealis*) та пітіозні (*Pythium spp.*) кореневі гнилі. Сажкові хвороби контролюються **Максимом Форте** на найвищому рівні, також він є високоєфективним проти пліснявіння насіння,

яке трапляється в умовах пізніх посівів озимих восени та ранніх — навесні.

Ще однією інноваційною особливістю цього нового протруйника від компанії «Сингента» є Формула М, запатентована формуляція продукту. Саме ця «нематематична» формула допомагає **Максиму Форте** забезпечити максимальну турботу про насіння, а саме зменшує абразивність обробленого насіння та, відповідно, утворення пилу й втрати препарату через це. Наявність в складі Формули М новітніх прилипачів, антиспінювачів та барвника дає змогу отримати якісне покриття насіння та зменшене піноутворення навіть в екстремальних умовах обробки, а також більш легкий візуальний контроль якості протруєння.

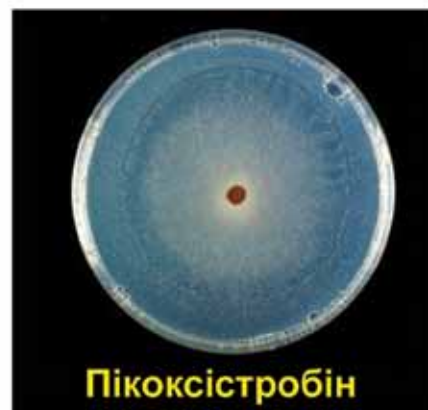
Максим Форте з Формулою М безперечно зацікавить тих, хто на-

цілений на максимальний результат із самого початку, тобто з обробки насіння. Максималісти будуть цілком задоволені. Препарат дуже технологічний і максимально пристосований як для використання в умовах сучасних насінневих заводів, яких стає з кожним роком все більше, так і для обробки насіння в господарстві на наявному там обладнанні.

Зараз **Максим Форте** (Формула М) зареєстрований на ярму ячмені, але на початку 2012 року очікується розширення реєстрації на яру та озиму пшеницю, озимий ячмінь.

Ми раді працювати для Вас і дякуємо Вам, шановні клієнти, за те, що обираєте протруйники й захист насіння від Сингенти. В разі виникнення питань та за більш детальною інформацією стосовно препаратів Сингенти звертайтеся до наших регіональних менеджерів 🍌

Активність діючих речовин з групи стробілуринів на агарі проти *Gaeumannomyces graminis tritici* (офіобольозу), 50 мг д.р./л. Наявність світлого ореолу в центрі свідчить про ступінь розвитку гриба і недостатню ефективність д.р.

ФОРМУЛА МАКСИМального ЗАХИСТУ НАСІННЯ

- Фунгіцидний захист класу «Преміум»
- Унікальний контроль офіобольозу та пітіуму
- Відсутність втрат через пилення насіння (Формула М)

 Максим® Форте
Формула М

syngenta®

ВЫРАЩИВАНИЕ ТОМАТОВ И ОГУРЦОВ В ПЛЕНОЧНЫХ ТЕПЛИЦАХ

29 МАЯ КОМПАНИЯ «СИНГЕНТА» СОБРАЛА ТЕХ, КТО ВЫРАЩИВАЕТ ТОМАТЫ И ОГУРЦЫ ПОД ПЛЕНКОЙ, НА ОЧЕРЕДНОЙ ЕЖЕГОДНОЙ СПЕЦИАЛИЗИРОВАННЫЙ СЕМИНАР СОБСТВЕННОГО ПРОЕКТА «ТОМАТНАЯ АКАДЕМИЯ»

Олександр БОНДАР

Более сотни овощеводов из Херсонской, Запорожской, Одесской и других областей в один из последних дней календарной весны съехались по приглашению компании «Сингента» в конференц-зал херсонской гостиницы «Фрегат» на семинар, посвященный выращиванию томатов в пленочных теплицах. Это мероприятие, которое уже стало традицией, — единственное в Украине, посвященное сугубо данной теме. Пока что лишь компания «Сингента» организывает специализированные семинары для тех, чьи земельные угодья, как и у простых огородников, измеряются не гектарами, а сотками. Хотя те, кто на подобных площадях размещает пленочные теплицы, обеспечивают значительную часть

потребностей отечественного рынка в томатах и огурцах и даже немалую долю экспорта этих овощей в Россию. Таких производителей в отдельных селах на юге Украины десятки и даже сотни.

Участников семинара приветствовал начальник отдела семян овощных культур компании «Сингента» в Украине Денис Сазонов. Он коротко проанализировал возможности, которые открываются перед отечественными овощеводами в нынешнем сезоне, и вызовы, с которыми им, скорее всего, придется столкнуться. С одной стороны, есть потенциал для роста. Украинские овощеводы не успевают за ростом рынка страны: производство растет ежегодно на 15%, тогда как импорт за последние 5 лет вырос в 4 раза, в частности, тради-

ционных для нашей страны культур — в 18,5 раз. Есть возможности и на соседних рынках, причем в обоих направлениях. Россия обеспечивает себя овощами только на 50%, а в Западной Европе себестоимость продукции все еще выше, чем в Украине. С другой стороны, он подчеркнул, что не помнит, чтобы привлекательные цены на овощи (как в завершающемся сезоне) сохранялись два года подряд. Он напомнил также, что всегда нужно искать альтернативу российскому рынку сбыта, которой пока нет.

Менеджер компании по томатам защищенного грунта Андрей Ткач презентовал собравшимся новые гибриды томата, выведенные специально для пленочных теплиц.

Тривет F1 — самый ранний из существующих на рынке Украины. Это полудетерминантный гибрид высотой в среднем 1,3-1,4 м, максимум до 1,5 м. На растении в среднем по 4,5 кисти, при этом первые кисти очень загружены. Плоды — ребристые, на первых кистях — до 400 г.

T-97082 F1 — полудетерминантный гибрид, близкий к **Мина-**

рету F1, но выгодно отличающийся от последнего устойчивостью к кладоспориуму (на отечественном рынке это второй после **Ивета F1** гибрид с такой характеристикой). Кроме того, гибрид отличается одинаковым наливам нижних и верхних кистей.

Гравитет F1 А. Ткач назвал самым удачным полудетерминантным гибридом благодаря простоте выращивания и ухода, быстрому созреванию (раньше, чем **Кабинет F1**), крупным плодам (в среднем 180 г, тогда как у **Кабинета F1** - 140 г) и отсутствию проблем с преждевременным вершкованием. Само растение немного вытянуто — высотой 1,6-1,7 м, в среднем 7 кистей на стебле. Это самая свежая новинка Сингенты: семена поступают в массовую продажу только в октябре.

А. Ткач обратил внимание гостей и на гибрид **Минарет F1** со средней массой плода 190-220 г, поскольку за последние несколько лет доля стандартного (150-160 г) томата на рынке сократилась с 90 до 60-70%, в то же время доля

биф-томатов выросла до 25%, а объемы их производства — например, в теплицах под стеклом — увеличиваются ежегодно вдвое. Этот биф-томат, кроме всего прочего, имеет очень сильную корневую систему и поэтому очень хорошо растет в условиях длительной монокультуры томата, а также является самым урожайным среди гибридов Сингенты (7-8 кг с растения), а в этом году у некоторых овощеводов вышел еще и самым ранним (раньше **Зука F1**).

Высокорослый **Бодерин F1** стал томатом номер один в Европе, из-за чего для украинского рынка в уходящем сезоне семян этого гибрида не хватило. Как рассказал Андрей Ткач, выйти на ведущие позиции в Европе этому гибриду помогли самая лучшая завязываемость среди всех гибридов компании, одинаково хорошая и в жару, и в холод, выровненные плоды средней массой 160-170 г красивого красного цвета, которые могли висеть на кистях и не трескаться по две недели после созревания, и хорошая лежкость.

Гибрид для стеклянных теплиц **Зук F1**, по словам А. Ткача, нашел широкое применение и в пленочных теплицах, в частности в районе Каменки-Днепровской. Вместе с тем, он предостерег: поскольку гибрид требует более высокой технологии, в теплицах без отопления добиться успеха с **Зуком F1** не удастся.

Последним был представлен **T-47821 F1** — самый ранний высокорослый гибрид на рынке (созревает на 2-3 дня раньше **Зука F1**). Это открытое генеративное растение обуславливает низкую поражаемость серой гнилью, кисти компактные, не заламываются. Средняя масса плодов — 200-220 г, первых плодов — до 300 г, а в Крыму на одном из тепличных комбинатов они доросли до 400 г.

Не менее интересно было узнать о тенденциях на рынке томатов в России, о которых рассказала продакт-менеджер Сингенты по томатам пленочных теплиц в этой стране Мария Внучкова. По прогнозам, составленным до 2015 года, реализация томатов через рынки будет сокращаться

по мере роста объемов реализации через супермаркеты и особенно дискаунтеры. При этом с последними работать наименее выгодно для аграриев: дискаунтеры предлагают либо низкую цену, либо оплату с отсрочкой. К тому же, например, крупнейшая в России сеть дискаунт-маркетов «Магнит» уже заложила 9 га собственных теплиц под стеклом, а в перспективе собирается увеличить их площадь до 90 га. Кроме того, происходит переход от выращивания томатов в открытом грунте к выращиванию их в защищенном: площади в открытом грунте сокращаются ежегодно на 10-15%. Ожидается также рост доли интегрированных агрофирм в общих объемах производства томатов и сокращение количества мелких производителей, имеющих по 1-2 «балагана» в огороде.

Интересным опытом поделился с гостями семинара представитель ООО «Уголь-Газ-Груп» Сергей Корешков. Его компания, которая владеет Красноградской и Кременчугской овощными фабриками, перешла с отопления теплиц газом

на высококачественный российский уголь, благодаря чему затраты сократились на 40%.

Практическая часть семинара на этот раз включала посещение двух хозяйств. Сначала гостей семинара повезли к Виталию и Светлане Резниченко, чьи пленочные теплицы разместились сразу за объездной дорогой вокруг Херсона. Они на 35 сотках выращивают в основном гибрид **Силуэт F1** и **Тривет F1**, и на 18 сотках — огурец **Эколь F1**. А также пробовали гибрид томата **Гравитет**, который им очень понравился. Гибрид **Кабинет F1** хозяин похвалил за очень дружную отдачу урожая, хороший вкус и цвет: благодаря последнему томаты этого гибрида распродаются быстрее всех. «Растение сформировало в среднем по 7 кистей и остановилось само», — продолжил Виталий. Но больше всех гостям понравился **Гравитет F1**. Рассада гибрида была высажена на 2 недели позже рассады **Кабинета F1** переросшей из-за очень больших перепадов температур — растения были вытянутыми, с недостаточно развитым листовым аппаратом. Но урожай плодов вышел самым ранним, а сами томаты — просто отличными. Хозяин особо отметил огурец **Эколь F1**: растения высадили поздно — в начале апреля, и сначала они были в настолько плохом состоянии, что он собирался уже выбросить все посеянное. Но потом растения набрали нормальную кондицию и дали хороший урожай.

В хозяйстве Валерия и Галины Назаренко в селе Зеленовка возле Херсона гости семинара увидели

томаты гибридов **Силует F1**, **Гравитет F1**, **Тривет F1** и **T-97082 F1** в двух пленочных теплицах площадью 20 и 22 сотки. «**Силует F1** я выбрала еще 5 лет назад, — рассказала Галина. — Он не очень ранний, но мне понравился отдачей и урожайностью. В пик плодоношения из одной теплицы выбирали по 140 «бананок» (гофроящик для овощной продукции — ред.), при этом сам плод плотный, транспортабельный, а «бананка» этого гибрида на 2 кг тяжелее других стандартных сортов. К тому же гибрид хорошо завязывался в прошлогоднюю жару».

Гравитет F1 хозяйке тоже понравился: плоды плотные, больше, чем у **Силуета F1**, и в «бананку» физи-

чески входит меньше плодов. Растения этого гибрида, как отмечает Г. Назаренко, одинаковые по всему ряду, а отдача плодов длится на неделю дольше. А главное — **Гравитет F1** более прибыльный: в день экскурсии он шел оптом по 19,5 грн/кг, тогда как **Силует F1** — по 17,5 грн/кг. «**Тривет F1** я не очень люблю, — призналась Галина, — но его плоды по форме как раз такие, которых требует основная масса потребителей — ребристые, с носиком».

Завершился семинар дружеским ужином. Вначале представители компании «Сингента» вручили памятные дипломы клиентам, с которыми селекционеров связывает длительное и плодотворное партнерство. А по-

том участники еще долго обменивались впечатлениями об увиденном. При этом многие отмечали: самая свежая новинка — **Гравитет F1** — им по-настоящему понравился.

Олег Гижицкий, с. Гладковка Херсонской обл.:

Очень понравился **Силует F1**. Очень красивый — и в одном хозяйстве, и в другом. Все-таки много значит более совершенная технология — постоянное отопление, а не аварийное, как у большинства «пленочников», вентиляционное оборудование в теплицах. Однозначно понравился **Гравитет F1**, прежде всего ранними сроками созревания

НАЙБІЛЬШИЙ ВАЛ, НАЙКРАЩА ЯКІСТЬ «СИНГЕНТА»

Гравітет F1

Плоди 180-200г, вирівняні та округлі
Насичений темно-коричневий колір
Дуже тверді та транспортабельні плоди
Можливий збір гронами

syngenta®

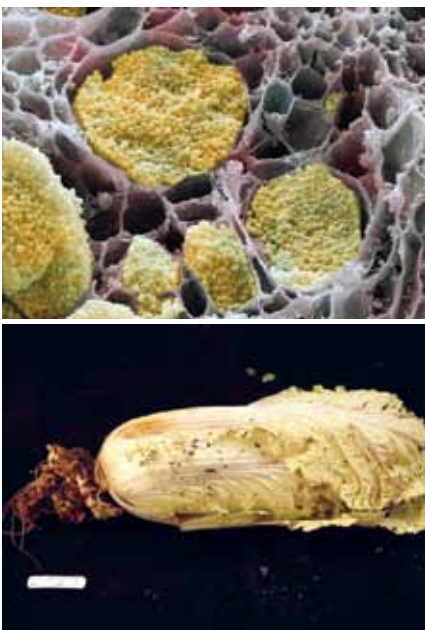
З питань придбання насіння компанії Сингента, прохання звертатися до офіційних дистрибуторів. За детальнішою інформацією:

ВИХІД ПРОТИ КИЛИ — ВИСОКОСТІЙКІ ГІБРИДИ КАПУСТИ

НА СЬОГОДНІ ОДНІЄЮ З НАЙГОСТРІШИХ ПРОБЛЕМ ПРИ ВИРОЩУВАННІ РІЗНИХ ВИДІВ КАПУСТ СТАЄ ТАКА ХВОРОБА, ЯК КИЛА, ЩО ВИКЛИКАЄТЬСЯ *PLASMODIOPHORA BRASSICAE*

Олександр ЯЦИК

Кила на капусті (*Plasmiodiophora brassicae*)
збільшено у 510 разів.

Це одне з найбільш шкочинних захворювань хрестоцвітих культур, що завдає великих збитків. Хвороба проявляється в формуванні на ураженій кореневій системі капусти великих, у вигляді наростів, пухлин. У результаті порушується надходження води, що, в свою чергу, призводить до затримки росту рослин. Патоген здатен зберігатися в ґрунті до 15 років у формі сплячих спор, які утворюються з наростів, що продовжують розкладатися в ґрунті. Оптимальний діапазон температур для розвитку хвороби становить 20-25°C. Висока вологість та кислотність ґрунту (pH<7) також сприяє розвитку хвороби. Подеку-

ди ураження може поширюватися не тільки на локальних ділянках, але й на цілому полі. Патоген здатен поширюватися через уражені часточки ґрунту на сільськогосподарських знаряддях, взутті, вітром і т.д.

Засобами контролю та боротьбою з килою капусти є вапнування кислих ґрунтів, вибраковка ураженої розсади, тестування розсадних субстратів на наявність патогена, а також дотримання сівозміни.

На сьогодні практично всі провідні насінневі компанії ведуть селекцію на стійкість до фузаріозу та деяких інших хвороб й мають успіх у цій роботі. При цьому лише компанія «Сингента» наразі розробила та пропонує своїм клієнтам цілий конвеєр капуст зі стійкістю саме до кили. Так, для цвітної капус-

ти це гібрид Клаптон F1, білоголової — Кілагрег F1, Кілагерб F1 та Кілатон F1, пекінської — Супрін F1.

Які переваги отримує виробник при вирощуванні стійких до кили гібридів?

1. Забезпечення додаткової агрономічної безпеки в полі.
2. Спрощення планування і надійність поставок готової продукції.
3. Можливість повернення на уражені площі.
4. Висока врожайність.

Для того, щоб перевірити ефективність та обґрунтованість вирощування стійких до кили гібридів, ми провели такі розрахунки.

1. Насіння стійких до кили гібридів, яке пропонує компанія «Сингента», продається лише прецензійної якості (схожість не менше, ніж 95% і енергія проростання не нижче 90%). Виходячи з цього, для отримання бажаної густоти стояння необхідно як мінімум на 6% менше затрат насіння порівняно зі стандартними гібридами.

2. Проведена ретельна селекція якісних характеристик стійких до кили гібридів (дуже розвинута коренева система, потужний листковий апарат, більш сильний восковий наліт на листовій поверхні) наразі дає змогу отримати вихід стандартної продукції з поля та після зберігання на 10% більше, а також знизити собівартість одного кілограма капусти.

3. Вирощування гібридів зі стійкістю до кили дає змогу більш раціонально використовувати земельні ресурси. Це важливо як для невеликих господарств, так і великих виробників.

Навіть якщо врожайність буде лише на 7% вищою (а у нашому випадку це на 4т/га, або приблизно 100 г на кожну головку), то продукт буде мати однакову собівартість. Але практика показує, що врожайність стійких до кили гібридів на уражених нею площах перевищує врожайність звичайних гібридів за однакових умов щонайменше в 1,5 разу.

Таким чином, Ваші додаткові затрати у разі вибору стійких до кили гібридів становитимуть лише 3% від загальних затрат. Чи варто враховувати ці відсотки та купувати насіння стійких до кили гібридів та мати гарантований врожай, чи надалі сіяти звичайні гібриди — вирішувати Вам.

Ми не зупиняємось на досягнутому, тому працюємо для добробуту наших виробників і намагаємось створювати гібриди, які убезпечили б їх від непередбачуваних проблем при вирощуванні 🌱

Бажаємо високих врожаїв, стабільної ціни та міцного здоров'я!

ТРЕТЯ МІЖНАРОДНА ВИСТАВКА «ЗОЛОТЕ ГРОНО ВИНОГРАДУ 2011»

ДРУГОГО ВЕРЕСНЯ У СІМФЕРОПОЛІ ЗА ПІДТРИМКИ МІНІСТЕРСТВА АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРОДОВОЛЬСТВА АР КРИМ ВІДБУЛАСЬ ТРЕТЯ МІЖНАРОДНА ВИСТАВКА «ЗОЛОТЕ ГРОНО ВИНОГРАДУ 2011», ЯКА ОРГАНІЗОВАНА УКРАЇНСЬКИМ ПРОЕКТОМ РОЗВИТКУ ПЛОДООВОЧІВНИЦТВА. ЗАХІД ТАКОЖ ПІДТРИМАЛИ АСОЦІАЦІЯ MEDA ТА АГЕНТСТВО КАНАДИ З МІЖНАРОДНОГО РОЗВИТКУ. ІНФОРМАЦІЙНУ ПІДТРИМКУ НАДАВАЛА АГЕНЦІЯ «АПК-ІНФОРМ: ОВОЧІ ТА ФРУКТИ»

керівник виставки «Золоте гроно винограду» **Володимир ЯРМИЛКА**

У виставці взяло участь більш ніж 350 виноградарів, фермерів, селекціонерів, вчених профільних інститутів, керівників і спеціалістів Мінагрополітики та продовольства АР Крим, великих компаній, представників преси та телебачення із багатьох регіонів України, а також із Росії. Відкриваючи виставку, заступник міністра аграрної політики АР Крим М.П. Полюшкін сказав: «Кажуть, що є сім чудес світу. Я вважаю, що ми всі з Вами погодимося з тим, що восьме — це виноград. І сьогодні в цьому можна переконатися, подивившись на представлені грона...»

Окрім великого різноманіття представлених сортів та гібридних

форм винограду, учасники та відвідувачі мали можливість ознайомитися із передовими технологіями обробітку столового винограду у Каліфорнії, Італії, з найкращими технологіями України та Росії, які дають змогу отримувати високоякісний столовий виноград по 70 та більше тонн з гектару, а також вирощувати виноград в умовах Смоленська в неукривній культурі.

Членам журі цього року було дуже складно оцінити кращі зразки, тому що кожен із представлених сортів та гібридних форм був по-своєму неповторним та прекрасним як за зовнішнім виглядом, так і за смаковими якістьми, а, крім того, ще й за агробіологічними характеристиками. Тому оргкомітетом було прийняте рішення нагороджу-

вати золотими медалями по п'ять кращих від імені Професійної дегустаційної комісії та по стільки само — від всенародної оцінки відвідувачів виставки.

Заслуженими лауреатами стали:

1. Супер Кубок Гран-Прі: сорт Аркадія, **Національний науковий центр Інституту виноградарства та виноробства ім. В.Є. Таїрова» Національної академії аграрних наук України**, м. Одеса.
2. Кубок Гран-Прі та золота медаль «За видатні досягнення у виробництві та вклад у розвиток галузі виноградарства в Україні»: **Павлівський М. М.**, с. Веселе Бериславського району Херсонської області.

За результатами Професійної дегустаційної комісії:

1. Кубок Гран-Прі 2011: виноград Біле Диво, **Живогляд Ф. П.**, с. Водяне Кам'янка-Дніпровського району Запорізької області.

2. Золота медаль: виноград Мавр, **Загорулько В. В.**, м. Запоріжжя.
3. Золота медаль: виноград Довгоочікуваний, **Ілюхін С. В.**, с. Роціне Джанкойського району АР Крим.
4. Золота медаль: виноград Фавор, **Вопилов В. Г.**, м. Єнакієве Донецької області.
5. Золота медаль: виноград Баже-на, **Лаврінов Ю. В.**, м. Єнакієве Донецької області.
6. Золота медаль: виноград Віктор, **Туранський С.**, с. Совхозне Симферопольського району АР Крим.

За результатами Народної дегустаційної комісії (оцінка всіх відвідувачів виставки):

1. Кубок Гран-Прі 2011: **Власова О. О.** за надану колекцію «киш-миш», сортів та гібридних форм винограду, с. Геройське Сакського району АР Крим.
2. Золота медаль: виноград Конвалія, **Загорулько В. В.**, м. Запоріжжя.
3. Золота медаль: виноград Отаман, **Живогляд Ф. П.**, с.

Водяне Кам'янка-Дніпровського району Запорізької області.

4. Золота медаль: виноград Юліан, **Цикало В. М.**, с. Володимирівка Сакського району АР Крим.
5. Золота медаль: виноград Надія Азос, **Малиш О. М.**, с. Балки Василівського району Запорізької області.

Окремо за розробку та впровадження ефективних систем захисту винограду золотою медаллю нагороджений Попов Павло Григорович, регіональний представник компанії «Сингента» в АР Крим.

За видатні багаторічні досягнення у селекції столового винограду, створення високоякісних сортів та внесок у розвиток галузі, досягнення у обробітку столового винограду, власний внесок у розвиток галузі та у інших номінаціях було нагороджено золотими медалями 50 виноградарів та організацій за їх внесок у розвиток галузі столового виноградарства.

Золотим знаком виставки за активну участь в організації, проведенні, а також за персональні досягнення, нагороджені 75 фахівців та виноградарів

З більш детальною інформацією про виставку можна ознайомитися на сайті Українського проекту розвитку плодоовочівництва:

www.uhdp.org.ua

ПОРАДИ ЕКСПЕРТІВ

Ваші запитання, будь ласка, надсилайте на адресу:

**ТОВ «Сингента», вул.КОЗАЦЬКА, 120/4, м.Київ, 03680,
редакція журналу «Сингента — розкриймо потенціал рослин
ни разом»** або на електронну адресу: **office.ua@syngenta.com**.

Довідкову інформацію можна отримати у Консультаційному центрі
за телефоном: **0 800 500 449** (безкоштовно зі стаціонарних телефонів).

? Коли краще проводити обробку ріпаку Галерою — навесні чи восени?

З точки зору ефективності дії на бур'яни різниці немає. Але є велика різниця у впливі на стан культури. При осінній обробці більше шансів провести її в оптимальній фазі як бур'янів, так і культури. Чим раніше посів позбавиться від конкуренції з боку бур'янів, тим менше бур'яни будуть використовувати вологу та поживні речовини з ґрунту. У свою чергу, це суттєво вплине на те, у якому стані посів ріпаку увійде в фазу перезимівлі та те, як він її пройде. Крім того, як доводить практика останніх років, далеко не завжди весною є можливість вивести техніку в поле в оптимальний для проведення обробки період у зв'язку із погодними умовами.

? Іноді на виробництві трапляється ситуація, коли оброблене протруйником насіння зернових залишається на наступний рік.

Чи зберігається ефективність препарату проти хвороб/шкідників протягом року і чи не впливає протруєння на схожість та енергію проростання насіння?

Всі протруйники компанії «Сингента» забезпечують збереження високої ефективності проти цільових хвороб та шкідників (у випадку інсектицидів) протягом, щонайменше, 1 року. Про це свідчать численні дослідження, що проводилися як в Україні, так і за кордоном. Також не відмічалось жодної фітотоксичності.

? Коли можна отримати призи за придбання протруйників Сингенти (Максим Стар, Сертікор та Селест Топ)?

Акція по протруйникам на зернові триває до 30 вересня. Зараз співробітники активно збирають інформацію про кількість придбаних клієнтами протруйників. Видача призів вже відбувається для тих, хто своєчасно подає ці відомості. Призів ще багато і ми будемо раді надати Вам їх якнайшвидше. Дякуємо Вам за Ваш вибір якісного захисту насіння від компанії «Сингента».

? Чи можна змішувати протруйники «Сингенти» між собою? Чи не призведе таке змішування до якихось небажаних наслідків у процесі протруєння або негативного впливу на насіння?

Всі протруйники Сингенти сумісні між собою. Підтвердженням цієї тези є багаторічна практика використання сумішей Максим XL + Апрон XL або Максим Стар + Круїзер та інші відомі варіанти. Наразі з'явилися готові формуляції, які об'єднують в собі фунгіцидні та інсектицидні складові (Селест Топ, Круїзер OSR), що, зазвичай, вже не потребують додаткового змішування. Цієї осені, в умовах дефіциту такого ефективного проти фузаріозів протруйника як Максим Стар, цілком можливим є варіант суміші в складі Сертікору 050 FS (0,75-0,9 л/т) та Максима 025 FS (1,5 л/т) для протруєння насіння озимої пшениці. Така суміш забезпечить високу ефективність проти комплексу хвороб насіння та сходів з акцентом на розширення контролю фузаріозів та пітіуму.

ШАНОВНІ ЧИТАЧІ!

Якщо Ви хочете регулярно отримувати журнал «Сингента — розкриймо потенціал рослини разом», заповніть цю анкету та надішліть факсом на номер (044) 4941770 або поштою за адресою: **ТОВ «СИНГЕНТА», ВУЛ.КОЗАЦЬКА, 120/4, 3-й поверх, м.КИЇВ, 03680**

НАЗВА КОМПАНІЇ:

ІНДЕКС: ОБЛАСТЬ: РАЙОН:

ПОШТОВА АДРЕСА:

ТЕЛ.: ФАКС:

E-MAIL: ІНТЕРНЕТ:

ПРИЗВИЩЕ, ІМ'Я, ПО БАТЬКОВІ:

ПОСАДА:

ЗАГАЛЬНА ПЛОЩА С/Г УГІДЬ (га): 2010 2011

ОСНОВНІ С/Г КУЛЬТУРИ, ПЛОЩА (га)

ОЗИМА ПШЕНИЦЯ: КУКУРУДЗА: СОЯ:
 ЯЧМІНЬ: СОНЯШНИК: _____:
 ЦУКРОВІ БУРЯКИ: ОЗИМИЙ РІПАК: _____:

ВИСВІТЛЕННЯ ЯКИХ ТЕМ ВИ ХОТІЛИ Б ЗНАЙТИ НА СТОРІНКАХ НАШОГО ЖУРНАЛУ?

WEATHER.SYNGENTA.UA

Харків, Харківська область

ЗАПРОШУЄМО
 СКОРИСТАТИСЬ НАЙ-
 ТОЧНИШИМ ПРОГНОЗОМ
 ПОГОДИ ТА РЕКОМЕН-
 ДАЦІЯМИ ЩОДО ОБПРИ-
 СКУВАННЯ ВІД КОМПАНІЇ
 «СИНГЕНТА»

	Середа 05.10			Четвер 06.10			П'ятниця 07.10			Субота 08.10			Неділя 09.10		
	0-8	8-16	16-0	0-8	8-16	16-0	0-8	8-16	16-0	0-8	8-16	16-0	0-8	8-16	16-0
Спадів (мм)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Вірогідність опадів (%)	15	20	15	15	10	10	10	10	20	15	15	30	30	20	
Максимальна температура ґрунту (°C)	12	20	20	15	18	17	15	12	21	18	22	21	15	14	14
Температурний мінімум (°C)	11	12	15	12	13	13	11	14	14	13	19	19	13	13	10
Відносна вологість повітря (%)	89	88	88	86	88	88	89	85	88	83	88	88	88	88	88
Напрямок вітру	З	ПдЗ	З	З	З	ПдЗ	Пд	Пд	Пд	Пд	ПдС	ПдЗ	ПдЗ	З	
Швидкість вітру (км/год)	7	18	12	8	12	7	6	18	14	11	20	12	8	12	8

Назвено обприскування

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Середа 05.10												X	X	X	V	V	X	X		U	U	U	U	U
Четвер 06.10	X	X	X	X	X	X	X	X	X	U	U	U	U	U	U	U	U	U						
П'ятниця 07.10												X	X	X	X	X	X	X		U	U	U	U	U
Субота 08.10	U	U	X	X	X	X	X	X	X	X	X	V	V	V	V	X	X	X		U	U	U	U	U
Неділя 09.10	U	X	X	X	X	X	X	X	X	U	U	U	U	U	U	U	U	U		U	U	U	U	U

Значення кольорів

Зелений	Водень	Обприскування рекомендується
Жовтий	Водень	Обприскування можливе з урахуванням обсягів
Червоний	Водень	Не рекомендується

Позначення обмежень					
A	Листова поверхня завдовжки волога	B	Рівень перезволоження листової поверхні	C	Рівень змішу препаратів з обробленою поверхнею
D	Температура зашкало вночі	E	Сильне випаровування	F	Рівень випаровування
G	Вірогідність снігу	H	Сілець	A	Дош
T	Температура зашкало нічного	U	Рівень вітру	V	Вітрики
W	Сильний вітер	X	Розливи		

З ПИТАНЬ ПРИДБАННЯ ЗВЕРТАЙТЕСЬ

Керівники бізнес-регіонів:

1 Західний бізнес-регіон Голиняк Валерій Тел.: 050 469 43 56	4 Південний бізнес-регіон Пшець Наталія Тел.: 050 443 73 77
2 Центральний бізнес-регіон Струмінський Юрій Тел.: 050 358 80 38	5 Південно-східний бізнес-регіон Бут Сергій Тел.: 095 275 72 88
3 Північний бізнес-регіон Воропін Олександр Тел.: 050 419 58 90	6 Східний бізнес-регіон Панасенко Олег Тел.: 095 282 80 95

РЕГІОНАЛЬНІ ПРЕДСТАВНИКИ

1. ЗАХІДНИЙ БІЗНЕС-РЕГІОН

Львівська та Закарпатська обл.
Дацків Іван
Тел.: 095 273 67 19

Рівненська та Волинська обл.
Кутенець Юрій
Тел.: 095 273 70 31

Хмельницька та Тернопільська обл.
Шмига Руслан
Тел.: 050 358 80 16

Хмельницька обл.
Клімов Ігор
Тел.: 095 276 55 02

Івано-Франківська, Чернівецька,
Тернопільська обл.
Романюк Василь
Тел.: 050 352 26 92

2. ЦЕНТРАЛЬНИЙ БІЗНЕС-РЕГІОН

Вінницька та Житомирська обл.
Глявін Андрій
Тел.: 095 274 68 38

Вінницька та Житомирська обл.
Шевцов Віталій
Тел.: 050 385 75 79

Вінницька обл.
Мельник Володимир
Тел.: 095 273 70 31

Вінницька обл.
Сорока Юрій
Тел.: 050 462 49 51

Київська та Черкаська обл.
Хмарський Олег
Тел.: 050 385 31 71

Київська обл.
Рождественський Сергій
Тел.: 050 385 75 71

Черкаська обл.
Клименко Володимир
Тел.: 050 447 96 05

3. ПІВНІЧНИЙ БІЗНЕС-РЕГІОН

Полтавська обл.
Андрієнко Євген
Тел.: 050 443 74 05

Полтавська обл.
Кириленко Микола
Тел.: 050 380 70 14

Сумська обл.
Касьян Олександр
Тел.: 050 469 17 23

Чернігівська обл.
Бойко Андрій
Тел.: 050 441 68 33

Чернігівська обл.
Здор Сергій
Тел.: 050 448 14 01

4. ПІВДЕННИЙ БІЗНЕС-РЕГІОН

Херсонська обл., АР Крим
Жужа Олексій
Тел.: 095 274 68 39

АР Крим
Попов Павло
Тел.: 050 469 43 25

Херсонська обл.
Крикун Олександр
Тел.: 050 344 30 30

Миколаївська обл.
Бойко Ігор
Тел.: 050 469 43 94

Миколаївська обл.
Губко Анатолій
Тел.: 050 419 58 94

Одеська обл.
Зайцев Володимир
Тел.: 050 335 05 05

Одеська обл.
Ненартович Андрій
Тел.: 095 275 72 03

5. ПІВДЕННО-СХІДНИЙ БІЗНЕС-РЕГІОН

Дніпропетровська обл.
Корольчук Руслан
Тел.: 050 381 70 90

Запорізька обл.
Овчаренко Віктор
Тел.: 050 334 99 83

Кіровоградська обл.
Ревенко Микола
Тел.: 050 469 41 67

6. СХІДНИЙ БІЗНЕС-РЕГІОН

Донецька обл.
Колинько Євген
Тел.: 050 414 23 29

Донецька обл.
Тітов Сергій
Тел.: 050 469 43 41

Луганська обл.
Макаренко Михайло
Тел.: 050 335 90 90

Луганська обл.
Недозим Андрій
Тел.: 095 275 72 33

Харківська обл.
Дикань Віктор
Тел.: 050 381 02 16

Харківська обл.
Когтенко Андрій
Тел.: 050 414 23 10

Розкриймо потенціал рослини разом

ТОВ «Сингента»

м. Київ, вул. Козацька 120/4
тел.: (044) 4941771; факс: (044) 4941770

Консультаційний центр: 0 (800) 500449
(безкоштовно зі стаціонарних телефонів)

www.syngenta.ua